

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (piąta izba)

z dnia 10 sierpnia 2017 r.*

Odesłanie prejudycjalne – Pilny tryb prejudycjalny – Współpraca policyjna i wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych – Europejski nakaz aresztowania – Decyzja ramowa 2002/584/WSiSW – Procedura przekazania osób między państwami członkowskimi – Przesłanki wykonania – Podstawy fakultatywnej odmowy wykonania – Artykuł 4a ust. 1, dodany decyzją ramową 2009/299 WSiSW – Nakaz aresztowania wydany w celu wykonania kary pozbawienia wolności – Pojęcie „rozprawy, w wyniku której wydano orzeczenie” – Postępowanie w sprawie zmiany wcześniej orzeczonych kar – Orzeczenie, w którym wymierzono karę łączną – Orzeczenie wydane w przypadku gdy zainteresowany nie stawił się osobiście – Osoba skazana, która nie stawiła się osobiście na rozprawie, w ramach której doszło do pierwotnego skazania, ani w toku postępowania w pierwszej instancji, ani w toku postępowania odwoławczego – Osoba, która w toku postępowania odwoławczego broniła się za pośrednictwem obrońcy – Nakaz aresztowania niezawierający informacji w tym zakresie – Konsekwencje w odniesieniu do wykonującego nakaz organu sądowego

W sprawie C-271/17 PPU

mającej za przedmiot wnioszek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez rechtbank Amsterdam (sąd rejonowy w Amsterdamie, Niderlandy) postanowieniem z dnia 18 maja 2017 r., które wpłynęło do Trybunału w tym samym dniu, w postępowaniu dotyczącym europejskiego nakazu aresztowania wydanego przeciwko:

Sławomirowi Andrzejowi Zdziaskowi,

TRYBUNAŁ (piąta izba),

w składzie: J.L. da Cruz Vilaça, prezes izby, M. Berger, A. Borg Barthet, E. Levits i F. Biltgen (sprawozdawca), sędziowie,

rzecznik generalny: M. Bobek,

sekretarz: M. Ferreira, główny administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 11 lipca 2017 r.,

rozważywszy uwagi przedstawione:

- w imieniu S.A. Zdziaska przez M. Bouwman i B.J. Polmana, advocaten,
- w imieniu Openbaar Ministerie przez K. van der Schafta i U.E.A. Weitzel, działających w charakterze pełnomocników,

* Język postępowania: niderlandzki.

- w imieniu rządu niderlandzkiego przez M. Noort oraz M. Bulterman, działające w charakterze pełnomocników,
- w imieniu Irlandii przez J. Quaney, działającą w charakterze pełnomocnika, wspieraną przez C. Noctor, BL,
- w imieniu rządu polskiego przez B. Majczyńską, M. Nowaka, a także K. Majcher, działających w charakterze pełnomocników,
- w imieniu Komisji Europejskiej przez R. Troostersa oraz S. Grünheid, działających w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 26 lipca 2017 r.,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 4a ust. 1 decyzji ramowej Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi (Dz.U. 2002, L 190, s. 1 – wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 19, t. 6, s. 34), zmienionej decyzją ramową Rady 2009/299/WSiSW z dnia 26 lutego 2009 r. (Dz.U. 2009, L 81, s. 24) (zwanej dalej „decyzją ramową 2002/584”).
- 2 Wniosek ten został złożony w ramach wykonania w Niderlandach europejskiego nakazu aresztowania wydanego przez Sąd Okręgowy w Gdańsku przeciwko Sławomirowi Andrzejowi Zdziaszkowi w celu wykonania w Polsce kary pozbawienia wolności.

Ramy prawne

Prawo międzynarodowe

EKPC

- 3 Artykuł 6 europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, podpisanej w Rzymie w dniu 4 listopada 1950 r., (zwanej dalej „EKPC”), zatytułowany „Prawo do rzetelnego procesu sądowego”, stanowi:

„1. Każdy ma prawo do sprawiedliwego i publicznego rozpatrzenia jego sprawy w rozsądnym terminie przez niezawisły i bezstronny sąd ustanowiony ustawą przy rozstrzygnięciu o jego prawach i obowiązkach o charakterze cywilnym albo o zasadności każdego oskarżenia w wytoczonej przeciwko niemu sprawie karnej. Postępowanie przed sądem jest jawne, jednak prasa i publiczność mogą być wyłączone z całości lub części rozprawy sądowej ze względów obyczajowych, z uwagi na porządek publiczny lub bezpieczeństwo państwowe w społeczeństwie demokratycznym, gdy wymaga tego dobro małoletnich lub gdy służy to ochronie życia prywatnego stron albo też w okolicznościach szczególnych, w granicach uznanych przez sąd za bezwzględnie konieczne, kiedy jawność mogłaby przynieść szkodę interesom wymiaru sprawiedliwości.

2. Każdego oskarżonego o popełnienie czynu zagrożonego karą uważa się za niewinnego do czasu udowodnienia mu winy zgodnie z ustawą.

3. Każdy oskarżony o popełnienie czynu zagrożonego karą ma co najmniej prawo do:
- a) niezwłocznego otrzymania szczegółowej informacji w języku dla niego zrozumiałym o istocie i przyczynie skierowanego przeciwko niemu oskarżenia;
 - b) posiadania odpowiedniego czasu i możliwości do przygotowania obrony;
 - c) bronięcia się osobiście lub przez ustanowionego przez siebie obrońcę, a jeśli nie ma wystarczających środków na pokrycie kosztów obrony – do bezpłatnego korzystania z pomocy obrońcy wyznaczonego z urzędu, gdy wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości;
 - d) przesłuchania lub spowodowania przesłuchania świadków oskarżenia oraz żądania obecności i przesłuchania świadków obrony na takich samych warunkach jak świadków oskarżenia;
 - e) korzystania z bezpłatnej pomocy tłumacza, jeżeli nie rozumie lub nie mówi językiem używanym w sądzie”.

Prawo Unii

Karta

- 4 Artykuły 47 i 48 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „kartą”) wchodzą w zakres tytułu VI „Wymiar sprawiedliwości”.
- 5 Zgodnie z art. 47 karty, zatytułowanym „Prawo do skutecznego środka prawnego i dostępu do bezstronnego sądu”:

„Każdy, kogo prawa i wolności zagwarantowane przez prawo Unii zostały naruszone, ma prawo do skutecznego środka prawnego przed sądem, zgodnie z warunkami przewidzianymi w niniejszym artykule.

Każdy ma prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia jego sprawy w rozsądnym terminie przez niezawisły i bezstronny sąd ustanowiony uprzednio na mocy ustawy. Każdy ma możliwość uzyskania porady prawnej, skorzystania z pomocy obrońcy i przedstawiciela.

[...]”.

- 6 Wyjaśnienia dotyczące karty praw podstawowych (Dz.U. 2007, C 303, s. 17, zwane dalej „wyjaśnieniami dotyczącymi karty”) wskazują w odniesieniu do art. 47 akapit drugi karty, że ów przepis odpowiada art. 6 ust. 1 EKPC.
- 7 W odniesieniu do wspomnianego art. 47 w wyjaśnieniach dotyczących karty dodano, że „[w] prawie Unii prawo do sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy nie jest ograniczone do spraw odnoszących się do praw i obowiązków o charakterze cywilnym. Jest to jedna z konsekwencji faktu, że Unia jest podmiotem prawa, zgodnie z wyrokiem Trybunału [z dnia 23 kwietnia 1986 r., Les Verts/Parlament (294/83, EU:C:1986:166)]. Niemniej jednak, z wyjątkiem ich zakresu zastosowania, gwarancje przyznane przez [EKPC] mają zastosowanie w podobny sposób w Unii”.
- 8 Artykuł 48 karty, zatytułowany „Domniemanie niewinności i prawo do obrony”, stanowi:
- „1. Każdego oskarżonego uważa się za niewinnego, dopóki jego wina nie zostanie stwierdzona zgodnie z prawem.

2. Każdemu oskarżonemu gwarantuje się poszanowanie prawa do obrony”.

9 Wyjaśnienia dotyczące karty stanowią w tym zakresie:

„Artykuł 48 jest taki sam jak artykuł 6 ustępy 2 i 3 [EKPC] [...]

[...]

Zgodnie z artykułem 52 ustęp 3 prawo to ma takie samo znaczenie i zakres jak prawo zagwarantowane przez [EKPC]”.

10 Artykuł 51 ust. 1 karty, zatytułowany „Zakres zastosowania”, stanowi:

„Postanowienia niniejszej karty mają zastosowanie do instytucji, organów i jednostek organizacyjnych Unii przy poszanowaniu zasady pomocniczości oraz do państw członkowskich wyłącznie w zakresie, w jakim stosują one prawo Unii [...]”.

11 Artykuł 52 karty, zatytułowany „Zakres i wykładnia praw i zasad”, stanowi:

„1. Wszelkie ograniczenia w korzystaniu z praw i wolności uznanych w niniejszej karcie muszą być przewidziane ustawą i szanować istotę tych praw i wolności. Z zastrzeżeniem zasady proporcjonalności, ograniczenia mogą być wprowadzone wyłącznie wtedy, gdy są konieczne i rzeczywiście odpowiadają celom interesu ogólnego uznawanym przez Unię lub potrzebom ochrony praw i wolności innych osób.

[...]

3. W zakresie, w jakim niniejsza karta zawiera prawa, które odpowiadają prawom zagwarantowanym w [EKPC], ich znaczenie i zakres są takie same jak praw przyznanych przez tę konwencję. Niniejsze postanowienie nie stanowi przeszkody, aby prawo Unii przyznawało szerszą ochronę.

[...]

7. Wyjaśnienia sporządzone w celu wskazania wykładni niniejszej karty są należycie uwzględniane przez sądy Unii i państw członkowskich”.

Decyzje ramowe 2002/584 i 2009/299

12 Motywy 5, 6, 8, 10 i 12 decyzji ramowej 2002/584 mają następujące brzmienie:

„(5) [...] [W]prowadzenie nowego, uproszczonego systemu przekazywania osób skazanych bądź podejrzanych, w celach wykonania wyroku lub wszczęcia postępowania prowadzącego do wydania wyroku w sprawach karnych [lub ścigania], stwarza możliwość usunięcia [umożliwia wyeliminowanie] złożoności obecnych procedur ekstradycyjnych i związanej z nimi możliwości [związanego z nimi ryzyka] przewlekania postępowania. [...]

(6) Europejski nakaz aresztowania, przewidziany w niniejszej decyzji ramowej stanowi pierwszy konkretny środek w dziedzinie prawa karnego wprowadzający [w życie] zasadę wzajemnego uznawania, którą Rada Europejska określa jako »kamień węgielny« współpracy sądowej.

[...]

(8) Decyzje w sprawie wykonywania europejskiego nakazu aresztowania należy poddawać należytych kontrolom, co oznacza, że organ sądowy państwa członkowskiego, na terytorium którego osoba, której wniosek dotyczy, została aresztowana [zatrzymana], zobowiązany jest do podjęcia decyzji w sprawie przekazania tej osoby.

[...]

(10) Mechanizm europejskiego nakazu aresztowania opiera się na wysokim stopniu zaufania w stosunkach między państwami członkowskimi. Jego wykonanie [stosowanie] można zawiesić jedynie w przypadku poważnego i trwałego naruszenia przez jedno z państw członkowskich zasad określonych w art. 6 ust. 1 [UE, obecnie, po zmianie, w art. 2 TUE], ustalonych [stwierdzonego] przez Radę na podstawie art. 7 ust. 1 [UE, obecnie, po zmianie, art. 7 ust. 2 TUE] ze skutkami określonymi w jego art. 7 ust. 2.

[...]

(12) Niniejsza decyzja ramowa respektuje prawa podstawowe i przestrzega zasad uznanych w art. 6 [UE] oraz tych, które znajdują odbicie w [odzwierciedlonych w] [karcie], w szczególności w jej rozdziale VI. Żadnego z przepisów niniejszej decyzji ramowej nie należy interpretować jako zakazującego [w ten sposób, że zakazuje on] odmowy przekazania osoby, w odniesieniu do której europejski nakaz aresztowania został wydany, kiedy istnieją, oparte o obiektywne przesłanki, podstawy do przypuszczania [by przypuszczać], że wymieniony [wspomniany] nakaz aresztowania został wydany w celu ścigania lub ukarania osoby ze względu na jej płeć, rasę, religię, pochodzenie etniczne, obywatelstwo, język, poglądy polityczne lub orientację seksualną, lub że jej sytuacja może ulec pogorszeniu z jednej z tych przyczyn.

[...]”.

13 Artykuł 1 wspomnianej decyzji ramowej, zatytułowany „Definicja europejskiego nakazu aresztowania i zobowiązania do jego wykonania”, przewiduje:

„1. Europejski nakaz aresztowania stanowi decyzję sądową wydaną [orzeczenie sądowe wydane] przez państwo członkowskie w celu aresztowania [zatrzymania] i przekazania przez inne państwo członkowskie osoby, której dotyczy wniosek, w celu przeprowadzenia postępowania karnego lub wykonania kary pozbawienia wolności bądź środka zabezpieczającego [polegającego na pozbawieniu wolności].

2. Państwa członkowskie wykonują każdy europejski nakaz aresztowania w oparciu o zasadę wzajemnego uznawania i zgodnie z przepisami niniejszej decyzji ramowej.

3. Niniejsza decyzja ramowa nie skutkuje modyfikacją [nie prowadzi do zmiany] obowiązku poszanowania praw podstawowych i podstawowych zasad prawnych zawartych w art. 6 [UE]”.

14 W art. 3, 4 i 4a wspomnianej decyzji ramowej wymieniono podstawy obligatoryjnej i fakultatywnej odmowy wykonania europejskiego nakazu aresztowania.

15 Decyzja ramowa 2009/299 uściśla podstawy odmowy wykonania europejskiego nakazu aresztowania przez wykonujący nakaz organ sądowy państwa członkowskiego, gdy zainteresowana osoba nie stawiała się na rozprawę. Motywy 1, 2, 4, 6–8, 14 i 15 tej decyzji ramowej stanowią:

„(1) Zgodnie z wykładnią Europejskiego Trybunału Praw Człowieka prawo oskarżonego do stawienia się osobiście na rozprawie wynika z prawa do rzetelnego procesu sądowego określonego w art. 6 [EKPC]. Trybunał [ten] orzekł również, że to prawo oskarżonego do stawienia się osobiście na

rozprawie nie ma charakteru bezwzględny oraz że w pewnych okolicznościach oskarżony może z własnej woli zrezygnować – wyraźnie lub w sposób dorozumiany, lecz jednoznaczny – z korzystania z tego prawa.

- (2) Różne decyzje ramowe Rady służące stosowaniu zasady wzajemnego uznawania do prawomocnych orzeczeń sądowych nie są spójne pod względem traktowania orzeczeń wydawanych w wyniku rozprawy, na której dana osoba nie stawiała się osobiście. Ta różnorodność mogłaby komplikować pracę prawników i utrudniać współpracę sądową.

[...]

- (4) Należy zatem określić jasne i wspólne podstawy nieuznawania orzeczeń wydanych w wyniku rozprawy, na której dana osoba nie stawiała się osobiście. Niniejsza decyzja ramowa służy doprecyzowaniu określenia takich wspólnych podstaw dających organowi wykonującemu możliwość wykonania orzeczenia mimo nieobecności danej osoby na rozprawie przy pełnym poszanowaniu prawa tej osoby do obrony. Niniejsza decyzja ramowa nie ma na celu regulowania form ani metod, w tym wymogów proceduralnych, stosowanych do osiągnięcia celów w niej określonych; są one regulowane prawem krajowym państw członkowskich.

[...]

- (6) Przepisy niniejszej decyzji ramowej zmieniającej inne decyzje ramowe określają warunki, w jakich nie należy odmawiać uznania i wykonania orzeczenia wydanego w wyniku rozprawy, na której dana osoba nie stawiała się osobiście. Są to warunki alternatywne; jeżeli spełniony jest jeden z nich, organ wydający – wypełniając odpowiednią część europejskiego nakazu aresztowania lub odpowiednie zaświadczenie na podstawie pozostałych decyzji ramowych – udziela zapewnienia, że wymogi zostały lub zostaną spełnione, co powinno być wystarczające do celów wykonania orzeczenia na podstawie zasady wzajemnego uznawania.

- (7) Nie należy odmawiać uznania i wykonania orzeczenia wydanego w wyniku rozprawy, na której dana osoba nie stawiała się osobiście, jeżeli osoba ta została wezwana osobiście i tym samym została poinformowana o wyznaczonym terminie i miejscu rozprawy, w wyniku której wydano to orzeczenie, albo jeżeli dana osoba inną drogą rzeczywiście otrzymała urzędową informację o wyznaczonym terminie i miejscu rozprawy w sposób jednoznacznie pozwalający stwierdzić, że dana osoba wiedziała o wyznaczonej rozprawie. W takiej sytuacji zakłada się, że dana osoba powinna była otrzymać odnośną informację »w odpowiednim czasie«, czyli wystarczająco wcześniej, by móc uczestniczyć w rozprawie i skutecznie skorzystać z prawa do obrony.

- (8) Prawo do rzetelnego procesu sądowego jest gwarantowane przez [EKPC] zgodnie z wykładnią Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Prawo to obejmuje prawo danej osoby do stawienia się osobiście na rozprawie. W celu korzystania z tego prawa dana osoba musi wiedzieć o wyznaczonej rozprawie. Na mocy niniejszej decyzji ramowej każde państwo członkowskie zapewnia zgodnie z prawem krajowym, by dana osoba dowiedziała się o rozprawie, oczywiście w sposób spełniający wymogi wspomnianej konwencji. Zgodnie z orzecznictwem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, decydując o tym, czy sposób przekazania informacji wystarcza, by dana osoba dowiedziała się o rozprawie, szczególną uwagę można byłoby w stosownych przypadkach zwrócić także na starania danej osoby o uzyskanie skierowanych do niej informacji.

[...]

- (14) Niniejsza decyzja ramowa ogranicza się do doprecyzowania określenia podstaw nieuznawania w aktach prawnych służących stosowaniu zasady wzajemnego uznawania. Dlatego zakres przepisów, takich jak przepisy dotyczące prawa do wystąpienia o ponowne rozpoznanie sprawy, ogranicza się do sprecyzowania wspomnianych podstaw nieuznawania. Przepisy te nie mają na

celu harmonizacji przepisów krajowych. Niniejsza decyzja ramowa pozostaje bez uszczerbku dla przyszłych aktów prawnych Unii Europejskiej służących zbliżeniu ustawodawstw państw członkowskich w dziedzinie prawa karnego.

(15) Podstawy nieuznawania są fakultatywne. Jednak swoboda państw członkowskich w transponowaniu tych podstaw do prawa krajowego jest ograniczona w szczególności koniecznością zagwarantowania prawa do rzetelnego procesu sądowego, z uwzględnieniem ogólnego celu niniejszej decyzji ramowej, którym jest wzmocnienie procesowych praw osób i ułatwienie współpracy sądowej w sprawach karnych [...].

16 Zgodnie z art. 1 decyzji ramowej 2009/299, zatytułowanym „Cele i zakres zastosowania”:

„1. Niniejsza decyzja ramowa ma na celu wzmocnienie praw procesowych osób, wobec których toczy się postępowanie karne, ułatwienie współpracy sądowej w sprawach karnych, a w szczególności usprawnienie wzajemnego uznawania orzeczeń sądowych przez państwa członkowskie.

2. Niniejsza decyzja ramowa nie powoduje zmiany obowiązku przestrzegania praw podstawowych i podstawowych zasad prawa zawartych w art. 6 traktatu, w tym prawa do obrony przysługującego osobom, wobec których toczy się postępowanie karne, ani nie powoduje zmiany żadnych obowiązków spoczywających w tym względzie na organach sądowych [państw członkowskich].

3. Niniejsza decyzja ramowa ustanawia wspólne zasady uznawania lub wykonywania w jednym państwie członkowskim (wykonującym państwie członkowskim) orzeczeń sądowych wydanych w innym państwie członkowskim (wydającym państwie członkowskim) w wyniku postępowania, podczas którego dana osoba nie była obecna [...].”

17 Artykuł 4a decyzji ramowej 2002/584 został dodany przez art. 2 decyzji ramowej 2009/299 i nosi tytuł „Decyzje [Orzeczenia] wydane w wyniku rozprawy, na której dana osoba nie stawiała się osobiście”. Jego ust. 1 brzmi następująco:

„Organ sądowy wykonujący [Wykonujący nakaz organ sądowy] może także odmówić wykonania europejskiego nakazu aresztowania wydanego z myślą o wykonaniu kary pozbawienia wolności lub zastosowaniu środka zabezpieczającego [polegającego na pozbawieniu wolności], jeżeli dana osoba nie stawiała się osobiście na rozprawie, w wyniku której wydano orzeczenie, chyba że w europejskim nakazie aresztowania stwierdza się, że dana osoba, zgodnie z dalszymi wymogami proceduralnymi określonymi w prawie krajowym wydającego państwa członkowskiego:

a) w odpowiednim terminie:

(i) została wezwana osobiście i tym samym została poinformowana o wyznaczonym terminie i miejscu rozprawy, w wyniku której wydano to orzeczenie, albo inną drogą rzeczywiście otrzymała urzędową informację o wyznaczonym terminie i miejscu rozprawy w sposób jednoznacznie pozwalający stwierdzić, że wiedziała o wyznaczonej rozprawie;

oraz

(ii) została poinformowana, że orzeczenie może zostać wydane, jeżeli nie stawi się ona na rozprawie;

albo

b) wiedząc o wyznaczonej rozprawie, udzieliła pełnomocnictwa obrońcy, który został wyznaczony przez daną osobę lub przez państwo do tego, aby ją bronić na rozprawie, i obrońca ten faktycznie bronił ją na rozprawie;

albo

- c) po doręczeniu jej orzeczenia i wyraźnym pouczeniu o prawie do ponownego rozpoznania sprawy lub do złożenia odwołania, w których to procedurach dana osoba ma prawo uczestniczyć i które pozwalają na ponowne rozpoznanie sprawy pod względem merytorycznym i z uwzględnieniem nowych dowodów oraz które mogą prowadzić do uchylecia lub zmiany pierwotnego orzeczenia:
- (i) wyraźnie oświadczyła, że nie kwestionuje orzeczenia;
- lub
- (ii) nie wystąpiła w ustawowym terminie o ponowne rozpoznanie sprawy ani nie złożyła odwołania;
- albo
- d) orzeczenie nie zostało jej doręczone osobiście, ale:
- (i) zostanie jej bezzwłocznie doręczone osobiście po jej przekazaniu oraz [osoba ta] zostanie wyraźnie pouczona o prawie do ponownego rozpoznania sprawy lub do złożenia odwołania, w których to procedurach dana osoba ma prawo uczestniczyć i które pozwalają na ponowne rozpoznanie sprawy pod względem merytorycznym i z uwzględnieniem nowych dowodów oraz które mogą prowadzić do uchylecia [lub zmiany] pierwotnego orzeczenia;
- oraz
- (ii) zostanie poinformowana o terminie, w którym musi wystąpić o takie ponowne rozpoznanie sprawy lub złożyć odwołanie, jak wspomniano w odnośnym europejskim nakazie aresztowania”.

18 Artykuł 8 ust. 1 decyzji ramowej 2002/584 ma następujące brzmienie:

„Europejski nakaz aresztowania zawiera następujące informacje podawane zgodnie z formularzem znajdującym się w załączniku:

- a) tożsamość i obywatelstwo osoby, do której skierowany jest wniosek [której dotyczy nakaz];
- b) nazwisko i imię, adres, telefon i faks oraz adres e-mail: wydającego nakaz organu sądowego;
- c) dowody istnienia podlegającego wykonaniu wyroku, środka zabezpieczającego lub jakiegokolwiek innego podlegającego wykonaniu orzeczenia sądowego mającego analogiczny skutek prawny, a wchodzący w zakres art. 1 i 2 [wskazanie istnienia podlegającego wykonaniu wyroku, nakazu aresztowania lub jakiegokolwiek innego podlegającego wykonaniu orzeczenia sądowego o tej samej mocy prawnej, wchodzącego w zakres stosowania art. 1 i 2];
- d) charakter i kwalifikacja prawna [kwalifikację prawną] przestępstwa, szczególnie w odniesieniu do art. 2;
- e) opis okoliczności popełnienia przestępstwa, w tym jego czas i miejsce oraz stopień jego popełnienia przez osobę, której dotyczy wniosek [stopień udziału w popełnieniu przestępstwa osoby, której dotyczy nakaz];
- f) orzeczona kara, jeśli istnieje prawomocny wyrok, lub skala przewidzianych za to przestępstwo kar w świetle prawodawstwa wydającego nakaz państwa członkowskiego [orzeczoną karę, jeśli został wydany prawomocny wyrok, lub skalę przewidzianych za to przestępstwo kar przez prawodawstwo wydającego nakaz państwa członkowskiego];
- g) jeśli to możliwe, inne skutki przestępstwa”.

19 Artykuł 15 tej decyzji ramowej, zatytułowany „Decyzja o przekazaniu”, przewiduje:

„1. Decyzję o tym, czy dana osoba ma zostać przekazana, podejmuje wykonujący nakaz organ sądowy z uwzględnieniem terminów i zgodnie z warunkami określonymi w niniejszej decyzji ramowej.

2. Jeśli wykonujący [nakaz] organ sądowy uważa informacje przekazane przez wydające nakaz państwo członkowskie za niewystarczające do celów podjęcia decyzji o przekazaniu, występuje o bezzwłoczne przekazanie niezbędnych informacji uzupełniających, w szczególności w odniesieniu do art. 3–5 oraz art. 8, oraz może ustalić termin ich otrzymania, z uwzględnieniem konieczności zachowania terminu określonego w art. 17.

3. Wydający nakaz organ sądowy może w dowolnym terminie przysłać wszelkie dodatkowe przydatne informacje do wykonującego nakaz organu sądowego”.

20 Zgodnie z art. 17 wspomnianej decyzji ramowej:

„1. Europejski nakaz aresztowania stosuje się i wykonuje w trybie przewidzianym dla spraw niecierpiących zwłoki [Europejski nakaz aresztowania podlega rozpoznaniu i wykonaniu w trybie pilnym].

2. W przypadkach gdy osoba, której dotyczy wniosek [nakaz], wyraża zgodę na swoje przekazanie, ostateczna decyzja w sprawie wykonania europejskiego nakazu aresztowania zostaje podjęta w ciągu 10 dni od wyrażenia zgody.

3. W pozostałych przypadkach ostateczna decyzja o wykonaniu europejskiego nakazu zostaje podjęta w ciągu 60 dni po aresztowaniu osoby, której dotyczy wniosek [od zatrzymania osoby, której dotyczy nakaz].

4. W sytuacji gdy w szczególnych przypadkach europejski nakaz aresztowania nie może zostać wykonany w terminie ustanowionym w ust. 2 lub 3, wykonujący nakaz organ sądowy niezwłocznie powiadamia o tym wydający nakaz organ sądowy, podając przyczyny zwłoki [opóźnienia]. W takim przypadku terminy mogą zostać przedłużone o dalsze 30 dni.

[...]”.

- 21 Część d) jednolitego wzoru europejskiego nakazu aresztowania, znajdującego się w załączniku do decyzji ramowej 2002/584, przedstawia się następująco:

►¹⁰⁾ d) Proszę wskazać, czy osoba, której dotyczy wniosek, stawiła się osobiście na rozprawie, w wyniku której wydano orzeczenie:

- Tak, osoba ta stawiła się osobiście na rozprawie, w wyniku której wydano orzeczenie.
- Nie, osoba ta nie stawiła się osobiście na rozprawie, w wyniku której wydano orzeczenie.
- Jeżeli zaznaczono odpowiedź wskazaną w pkt 2, proszę wskazać, która z poniższych okoliczności zachodzi:
 - 3.1.a. osoba ta została wezwana osobiście w dniu ... (dzień/miesiąc/rok) i tym samym była poinformowana o wyznaczonym terminie i miejscu rozprawy, w wyniku której wydano to orzeczenie, oraz została poinformowana, że orzeczenie może zostać wydane, jeżeli nie stawi się na rozprawie;
LUB
 3.1.b. osoba ta nie została wezwana osobiście, lecz inną drogą rzeczywiście otrzymała urzędową informację o wyznaczonym terminie i miejscu rozprawy, w wyniku której wydano orzeczenie, w sposób jednoznacznie pozwalający stwierdzić, że wiedziała ona o wyznaczonej rozprawie, oraz została poinformowana, że orzeczenie może zostać wydane, jeżeli nie stawi się na rozprawie;
LUB
 3.2. wiedząc o wyznaczonej rozprawie, osoba ta udzieliła pełnomocnictwa obrońcy, który został wyznaczony przez nią lub przez państwo do tego, aby ją bronił na rozprawie, i obrońca ten faktycznie bronił ją na rozprawie;
LUB
 3.3. osobie tej doręczono orzeczenie w dniu ... (dzień/miesiąc/rok) i wyraźnie pouczono ją o prawie do ponownego rozpoznania sprawy lub do złożenia odwołania, w których to procedurach osoba ta ma prawo uczestniczyć i które pozwalają na ponowne rozpoznania sprawy pod względem merytorycznym i z uwzględnieniem nowych dowodów oraz które mogą prowadzić do uchylecia lub zmiany pierwotnego orzeczenia, oraz
 osoba ta wyraźnie oświadczyła, że nie kwestionuje orzeczenia,
LUB
 osoba ta w ustawowym terminie nie wystąpiła o ponowne rozpoznanie sprawy ani nie złożyła odwołania;
LUB
 3.4. osobie tej nie doręczono orzeczenia osobiście, ale
— orzeczenie zostanie jej doręczone osobiście bezzwłocznie po jej przekazaniu, oraz
— wraz z doręczeniem orzeczenia osoba ta zostanie wyraźnie pouczona o prawie do ponownego rozpoznania sprawy lub do złożenia odwołania, w których to procedurach osoba ta ma prawo uczestniczyć i które pozwalają na ponowne rozpoznania sprawy pod względem merytorycznym i z uwzględnieniem nowych dowodów oraz które mogą prowadzić do uchylecia lub zmiany pierwotnego orzeczenia, oraz
— osoba ta zostanie poinformowana o terminie, w którym musi wystąpić o takie ponowne rozpoznanie sprawy lub złożyć odwołanie, a który wynosi ... dni.
- Jeżeli zaznaczono odpowiedź wskazaną w pkt 3.1.b, 3.2 lub 3.3 powyżej, proszę podać, w jaki sposób odnośny warunek został spełniony:
.....
.....

Prawo niderlandzkie

- 22 Overleveringswet (ustawa o przekazywaniu osób) z dnia 29 kwietnia 2004 r. (Stb. 2004, nr 195, zwana dalej „OLW”) transponuje decyzję ramową do prawa niderlandzkiego.
- 23 Artykuł 12 OLW ma następujące brzmienie:

„Przekazanie jest niedopuszczalne, w przypadku gdy europejski nakaz aresztowania służy wykonaniu orzeczenia, a oskarżony nie stawił się osobiście na rozprawie, w wyniku której wydano orzeczenie, chyba że w europejskim nakazie aresztowania stwierdza się, że zgodnie z wymogami proceduralnymi wydającego nakaz państwa członkowskiego:

- oskarżony został wezwany osobiście w odpowiednim terminie, a tym samym został poinformowany o wyznaczonym terminie i miejscu rozprawy, w wyniku której wydano to orzeczenie, albo inną drogą rzeczywiście otrzymał urzędową informację o wyznaczonym terminie i miejscu rozprawy w sposób jednoznacznie pozwalający stwierdzić, że wiedział o wyznaczonej rozprawie, i został poinformowany, że orzeczenie może zostać wydane, jeżeli nie stawi się na rozprawie; lub
- oskarżony wiedział o rozprawie i ustanowił do swej obrony pełnomocnika procesowego własnego wyboru lub wyznaczonego z urzędu i pełnomocnik ów bronił go na rozprawie; lub

- c) oskarżony, po doręczeniu mu orzeczenia i wyraźnym pouczeniu o prawie do ponownego rozpoznania sprawy lub do złożenia odwołania, w których to procedurach miał prawo uczestniczyć i które pozwalają na ponowne rozpoznanie sprawy pod względem merytorycznym i z uwzględnieniem nowych dowodów oraz które mogą prowadzić do uchylecia lub zmiany pierwotnego orzeczenia:
- 1) wyraźnie oświadczył, że nie kwestionuje orzeczenia; lub
 - 2) nie wystąpił w ustawowym terminie o ponowne rozpoznanie sprawy ani nie złożył odwołania; lub
- d) orzeczenie nie zostało doręczone oskarżonemu osobiście, ale:
- 1) zostanie mu bezzwłocznie doręczone osobiście po jego przekazaniu oraz zostanie on wyraźnie pouczone o prawie do ponownego rozpoznania sprawy lub do złożenia odwołania, w których to procedurach dana osoba ma prawo uczestniczyć i które pozwalają na ponowne rozpoznanie sprawy pod względem merytorycznym i z uwzględnieniem nowych dowodów oraz które mogą prowadzić do uchylecia lub zmiany pierwotnego orzeczenia;
 - 2) zostanie poinformowany o terminie, w którym musi wystąpić o takie ponowne rozpoznanie sprawy lub złożyć odwołanie, jak wspomniano w odnośnym europejskim nakazie aresztowania”.
- 24 Część D załącznika 2 do OLW, zatytułowana „Wzór europejskiego nakazu aresztowania [...]”, ma brzmienie identyczne z częścią d) załącznika do decyzji ramowej 2002/584.

Spór w postępowaniu głównym i pytania prejudycjalne

- 25 Z postanowienia odsyłającego wynika, że w dniu 17 stycznia 2017 r. officier van justitie bij de rechtbank (prokurator przy sądzie) skierował do sądu odsyłającego, rechtbank Amsterdam (sądu rejonowego w Amsterdamie, Niderlandy), wniosek o wykonanie europejskiego nakazu aresztowania wydanego w dniu 12 czerwca 2014 r. przez Sąd Okręgowy w Gdańsku (Polska) (zwanego dalej „rozpatrywanym europejskim nakazem aresztowania”).
- 26 Wspomniany europejski nakaz aresztowania zmierza do zatrzymania i przekazania S. Zdziaszka, obywatela Polski zamieszkałego w Niderlandach, w celu wykonania w Polsce dwóch kar pozbawienia wolności.
- 27 W tym względzie wspomniany europejski nakaz aresztowania wskazuje na istnienie wydanego w dniu 25 marca 2014 r. przez Sąd Rejonowy w Wejherowie (Polska) wyroku orzekającego karę łączną. Orzeczenie to dotyczy łącznie pięciu czynów, ponumerowanych od 1 do 5, stanowiących przestępstwa na mocy prawa polskiego, popełnionych przez S. Zdziaszka.
- 28 W swoim orzeczeniu z dnia 25 marca 2014 r. Sąd Rejonowy w Wejherowie z urzędu:
- połączył w jedną karę pozbawienia wolności w wymiarze jednego roku i sześciu miesięcy, po pierwsze, karę pozbawienia wolności, na którą S. Zdziaszek został skazany za czyn 1 prawomocnym wyrokiem z dnia 21 kwietnia 2005 r. wydanym przez Sąd Rejonowy w Wejherowie, i po drugie, karę pozbawienia wolności, na którą S. Zdziaszek został skazany za czyn 2 prawomocnym wyrokiem z dnia 16 czerwca 2006 r. wydanym przez Sąd Rejonowy w Gdyni, oraz
 - zamienił na jedną łączną karę pozbawienia wolności w wymiarze trzech lat i sześciu miesięcy łączną karę pozbawienia wolności w wymiarze czterech lat, na którą S. Zdziaszek został skazany za czyny 3, 4 i 5 prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Wejherowie z dnia 10 kwietnia 2012 r., ponieważ wymagała tego korzystna dla tej osoby zmiana prawa.

29 W odniesieniu do kary pozbawienia wolności wymierzonej za czyny 1 i 2, orzeczeniem z dnia 11 kwietnia 2017 r. sąd odsyłający:

- odmówił przekazania S. Zdziaszka w zakresie, w jakim kara pozbawienia wolności dotyczy czynu 1, ze względu na to, że ów czyn, w postaci opisanej w rozpatrywanym europejskim nakazie aresztowania, nie jest karalny według prawa niderlandzkiego, oraz
- zawiesił postępowanie w sprawie tego europejskiego nakazu aresztowania w zakresie, w jakim kara pozbawienia wolności dotyczy czynu 2, w celu postawienia pytań uzupełniających wydającemu nakaz organowi sądowemu.

30 Niniejszy wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wyłącznie kary pozbawienia wolności związanej z przestępstwami, które stanowią czyny 3–5.

31 W części d) rozpatrywanego europejskiego nakazu aresztowania wskazano, że S. Zdziaszek nie stawił się osobiście na rozprawie w ramach postępowania, które doprowadziło do wydania orzeczenia określającego ostatecznie karę, którą musi odbyć.

32 We wspomnianej części d) organ wydający zaznaczył pole jedynie w pkt 3.2, który ma następujące brzmienie:

„wiedząc o wyznaczonej rozprawie, osoba ta udzieliła pełnomocnictwa obrońcy, który został wyznaczony przez nią lub przez państwo do tego, aby ją bronić na rozprawie, i obrońca ten faktycznie bronił ją na rozprawie”.

33 W tejże części d) organ wydający nakaz uzupełnił pkt 4 przeznaczony do podania wyjaśnienia, dlaczego w jego ocenie warunek określony w pkt 3.2 został spełniony, w następujący sposób:

„[Sławomir Zdziaszek] został zawiadomiony o przeprowadzeniu rozprawy prawidłowo, tzn. zgodnie z przepisami polskiego kodeksu postępowania karnego. Zawiadomienie zostało wysłane na adres podany przez skazanego na etapie postępowania przygotowawczego. Został on pouczone o konsekwencjach braku powiadomienia organów sądowych o zmianie adresu zamieszkania lub pobytu. W trakcie rozprawy [S. Zdziaszek] skorzystał w ramach pomocy prawnej z pomocy obrońcy, który był obecny zarówno na rozprawie, jak i przy ogłoszeniu wyroku”.

34 Z informacji uzupełniających przekazanych przez wydający nakaz organ sądowy wynika, że:

- pkt 3.2 i wyjaśnienia przedstawione w pkt 4 dotyczą postępowania, w wyniku którego wydano wyrok w sprawie kary łącznej z dnia 25 marca 2014 r., a nie trzy wyroki skazujące leżące u jego podstaw;
- w prawie polskim w ramach postępowania, w wyniku którego wydano orzeczenie z dnia 25 marca 2014 r.:
 - a) „przedmiot sprawy objętej tym postępowaniem” nie podlega już rozpoznaniu,
 - b) „kary nałożone przez prawnie wiążące wyroki skazujące leżą u podstawy wyroku w sprawie kary łącznej”,
 - c) wyrok w sprawie kary łącznej odnosi się jedynie do „kwestii związanych z połączeniem tych kar w karę łączną (lub kary łączne) i zaliczenia pewnych okresów odbytej kary na poczet kary łącznej”, oraz
 - d) wyrok w sprawie kary łącznej jest „z definicji korzystny dla osoby skazanej”, ponieważ „połączenie poszczególnych kar w karę łączną prowadzi w praktyce do znacznego skrócenia czasu odbywania kary”;

- wezwanie na pierwszą rozprawę w dniu 28 stycznia 2014 r. zostało wysłane do S. Zdziaszka na podany przez niego adres. Nie odebrał wezwania i nie stawił się na tej rozprawie. Sąd Rejonowy w Wejherowie wyznaczył dla S. Zdziaszka pełnomocnika procesowego z urzędu i zawiesił postępowanie w sprawie w pozostałym zakresie. Osoba, której dotyczy wnioski o przekazanie, została wezwana w ten sam sposób na drugą rozprawę w dniu 25 marca 2014 r., na której się nie stawiła. Jej pełnomocnik procesowy uczestniczył w tej rozprawie, w wyniku której został wydany wyrok w sprawie kary łącznej.
- 35 Na podstawie informacji przedstawionych przez organ wydający nakaz sąd odsyłający uważa, że okoliczność, o której mowa w art. 4a ust. 1 lit. b) decyzji ramowej 2002/584, która odpowiada sytuacji określonej w pkt 3.2 części d) jednolitego wzoru europejskiego nakazu aresztowania załączonego do tej decyzji ramowej, nie znajduje zastosowania w niniejszym przypadku, ponieważ ze wspomnianych informacji nie wynika, że osoba objęta wnioskiem o przekazanie „wiedz[iała] o wyznaczonej rozprawie”, ani że „udzieliła pełnomocnictwa obrońcy, który został wyznaczony przez nią lub przez państwo do tego, aby ją bronić na rozprawie”.
- 36 Sąd odsyłający zastanawia się, po pierwsze, czy orzeczenie takie jak wyrok w sprawie kary łącznej z dnia 25 marca 2014 r., zmieniający na korzyść zainteresowanej osoby łączną karę pozbawienia wolności, na którą została ona już skazana prawomocnym wyrokiem, i dokonujący połączenia w jedną karę pozbawienia wolności odrębnych kar pozbawienia wolności, na które osoba ta została uprzednio skazana prawomocnym wyrokiem, lecz w ramach którego to orzeczenia kwestia, czy zainteresowany popełnił przestępstwa, nie jest już rozpatrywane, jest objęte zakresem art. 4a ust. 1 decyzji ramowej 2002/584.
- 37 W przypadku odpowiedzi twierdzącej sąd odsyłający ma podstawy do odmowy wykonania rozpatrywanego europejskiego nakazu aresztowania ze względu na to, że nie została spełniona przesłanka określona w art. 4a ust. 1 lit. b) wspomnianej decyzji ramowej.
- 38 Niemniej sąd odsyłający uważa, że na przedstawione pytanie należy udzielić odpowiedzi przeczącej, głównie ze względu na treść art. 4a ust. 1 lit. c) i d) tej decyzji ramowej, w których za każdym razem użyto wyrażenia: „które pozwalają na ponowne rozpoznanie sprawy pod względem merytorycznym i z uwzględnieniem nowych dowodów”.
- 39 Zdaniem sądu odsyłającego ze sformułowania tego wynika, że dotyczy ono sytuacji, w której sąd karny rozpatruje sprawę co do istoty w tym znaczeniu, iż orzeka o winie danej osoby w odniesieniu do zarzucanego jej przestępstwa oraz, w stosownym przypadku, wymierza tej osobie karę za to przestępstwo. Nie ma to natomiast miejsca w przypadku wyroku w sprawie kary łącznej, takiego jak wyrok wydany w dniu 25 marca 2014 r. przez Sąd Rejonowy w Wejherowie, ponieważ kwestia winy danej osoby nie jest już przedmiotem rozpoznania w takim postępowaniu.
- 40 Sąd odsyłający wyjaśnia jednak, że polski wydający nakaz organ sądowy zajmuje natomiast – jak się wydaje – stanowisko, zgodnie z którym tego rodzaju orzeczenie jest objęte w istocie zakresem art. 4a ust. 1 decyzji ramowej 2002/584, ponieważ w części d) rozpatrywanego europejskiego nakazu aresztowania wspomniany organ wskazuje jedynie informacje odnoszące się do postępowania, które doprowadziło do wydania wyroku w sprawie kary łącznej, z wyłączeniem informacji dotyczących orzeczenia o winie danej osoby leżącego u podstaw tego wyroku.
- 41 W przypadku odpowiedzi przeczącej na to pierwsze pytanie sąd odsyłający uważa następnie, że powinien zbadać, czy na etapie orzeczenia o winie leżącego u podstaw wyroku w sprawie kary łącznej dana osoba stawiła się osobiście na rozprawie, która doprowadziła to tego stwierdzenia winy i, jeżeli nie, czy wystąpiła jedna z okoliczności określonych w art. 4a ust. 1 lit. a)–d) decyzji ramowej 2002/584.

- 42 Jeśli chodzi o wyrok leżący u podstaw wyroku w sprawie kary łącznej, polskie organy sądowe przedstawiły na wniosek prokuratora niderlandzkiego informacje uzupełniające, z których wynika, że S. Zdziaszek nie stawił się osobiście na żadnej z rozpraw w postępowaniu dotyczącym istoty sprawy, ani w postępowaniu w pierwszej instancji, ani w postępowaniu odwoławczym.
- 43 W odniesieniu do możliwości zastosowania jednej z okoliczności określonych w art. 4a ust. 1 lit. a)–d) decyzji ramowej 2002/584, sąd odsyłający stwierdza, że wydający nakaz organ sądowy nie wykorzystał pkt 2 części d) formularza europejskiego nakazu aresztowania i co więcej nie wskazał, która z kategorii określonych w pkt 3 części d) tego formularza ma zastosowanie.
- 44 Pojawia się więc pytanie, czy w tych okolicznościach na tej podstawie sąd odsyłający może odmówić wykonania rozpatrywanego europejskiego nakazu aresztowania.
- 45 Sąd odsyłający uważa, iż istnieją elementy pozwalające odpowiedzieć na owo pytanie twierdząco.
- 46 I tak z treści zdania wprowadzającego art. 4a ust. 1 decyzji ramowej 2002/584 „chyba że w europejskim nakazie aresztowania stwierdza się, że” można wywnioskować, iż informacje dotyczące możliwości zastosowania jednej z okoliczności, o których mowa w lit. a)–d) tego przepisu, powinny zostać co do zasady wyjaśnione w części d) formularza europejskiego nakazu aresztowania lub przynajmniej stosownie do sformułowania opisanych tam kategorii.
- 47 Taka wykładnia byłaby zgodna również z celami wspomnianej decyzji ramowej, polegającymi, po pierwsze, na zagwarantowaniu, że ostateczna decyzja w sprawie wykonania europejskiego nakazu aresztowania zostanie podjęta w wyznaczonym terminie, co spowodowałoby ograniczenie konieczności żądania informacji uzupełniających, po drugie, na wprowadzeniu precyzyjnych i wspólnych podstaw odmowy oraz, po trzecie, na umożliwieniu wykonującemu nakaz organowi sądowemu upewnienia się w sposób prosty i przejrzysty co do pełnego poszanowania prawa do obrony osoby, której dotyczy wniosek o przekazanie.
- 48 Sąd odsyłający wyjaśnia jednak, że istnieją również elementy pozwalające na udzielenie odpowiedzi przeczącej. Wydaje się, że wśród wydających nakaz organów sądowych panuje powszechna opinia, iż skorzystanie z kategorii określonych w pkt 3 części d) formularza europejskiego nakazu aresztowania nie jest konieczne.
- 49 Ponadto odpowiedź twierdząca na to pytanie mogłaby prowadzić do większej liczby odmów, a zatem do mniejszej liczby przekazania, wbrew zasadzie wzajemnego uznawania.
- 50 Gdyby Trybunał udzielił na dwa pierwsze pytania odpowiedzi przeczącej, sąd odsyłający uważa, że musi zbadać możliwość zastosowania do orzeczenia o winie leżącego u podstaw wyroku w sprawie kary łącznej jednej z okoliczności, o których mowa w art. 4a ust. 1 lit. a)–d) decyzji ramowej 2002/584.
- 51 W tym względzie z informacji uzupełniających przedstawionych przez wydający nakaz organ sądowy wynika, że postępowanie w pierwszej instancji, które doprowadziło do skazania S. Zdziaszka w dniu 10 kwietnia 2012 r., oraz postępowanie odwoławcze, które nie doprowadziło do zmiany tego wyroku skazującego, toczyły się w Polsce.
- 52 W odniesieniu do postępowania w pierwszej instancji wydający nakaz organ sądowy przedstawił następujące informacje:
- w pierwszej instancji odbyło się 27 rozpraw;
 - osoba, której dotyczy wniosek o przekazanie, nie stawiła się na żadnej z tych rozpraw;

- osoba, której dotyczy wnioski o przekazanie, miała kolejno dwóch obrońców wyznaczonych z urzędu, później na kolejnych rozprawach stawał się obrońca przez nią ustanowiony;
 - osoba, której dotyczy wnioski o przekazanie i ustanowiony przezeń obrońca nie stawili się na rozprawie, na której ogłoszono wyrok skazujący, lecz zostali poinformowani o treści tego wyroku co do istoty, ponieważ złożyli wnioski o „uzasadnienie prawne” tego wyroku.
- 53 Sąd odsyłający jest zdania, że nie można na podstawie tych elementów dojść do wniosku, że na etapie postępowania, na którym S. Zdziaszek miał obrońcę wyznaczonego z urzędu, „wiedział [on] o wyznaczonej rozprawie” w rozumieniu art. 4a ust. 1 lit. b) decyzji ramowej 2002/584.
- 54 Inaczej byłoby jednak w przypadku etapu postępowania, na którym stawił się wybrany obrońca, ponieważ sąd odsyłający wnioskuje na tej podstawie, że na tym etapie S. Zdziaszek rzeczywiście „wiedział o wyznaczonej rozprawie” oraz że „udzielił pełnomocnictwa” owemu obrońcy, aby ten „bronił [go] na rozprawie” w rozumieniu wspomnianego przepisu.
- 55 Informacje podane przez wydający nakaz organ sądowy nie oznaczają jednak, że „obrońca ten faktycznie bronił [S. Zdziaszka] na rozprawie”, lecz jedynie, że wspomniany pełnomocnik stawił się na rozprawach w postępowaniu w pierwszej instancji. Ponadto nic nie wskazuje, w których rozprawach – spośród 27 w ramach tego postępowania – obrońca z wyboru S. Zdziaszka stawił się, ani jaki był przedmiot tych rozpraw. W konsekwencji sąd odsyłający nie może wnioskować wyłącznie na podstawie tych informacji, że obrońca z wyboru stawił się na rozprawach, i że faktycznie bronił on na nich osoby, której dotyczy wnioski o przekazanie.
- 56 Sąd odsyłający uważa w związku z powyższym, że S. Zdziaszek nie stawił się osobiście na rozprawie, w wyniku której wydano orzeczenie w postępowaniu w pierwszej instancji, i że do tego postępowania nie ma zastosowania żadna z okoliczności określonych w art. 4a ust. 1 lit. a)–d) decyzji ramowej 2002/584.
- 57 W odniesieniu do postępowania odwoławczego wydający nakaz organ sądowy przedstawił następujące informacje:
- osoba, której dotyczy wnioski o przekazanie, nie stawiła się na rozprawie w postępowaniu odwoławczym;
 - osoba ta została należycie wezwana na tę rozprawę;
 - obrońca z wyboru osoby, której dotyczy wnioski o przekazanie, stawił się na rozprawie w postępowaniu odwoławczym.
- 58 Z przekazanych przez wydający nakaz organ sądowy informacji uzupełniających wskazujących, że S. Zdziaszek i jego obrońca byli poinformowani o treści wyroku z dnia 10 kwietnia 2012 r., sąd odsyłający wywnioskował, że osoba, której dotyczy wnioski o przekazanie, „wied[ia]ła o wyznaczonej rozprawie” w toku postępowania odwoławczego oraz że osoba ta „udzieliła pełnomocnictwa [...], aby ją bronić na rozprawie”. Ponieważ w postępowaniu odwoławczym miała miejsce tylko jedna rozprawa, sąd odsyłający wywodzi ponadto z tych informacji wskazujących, że obrońca stawił się na rozprawie w toku postępowania odwoławczego, iż podczas owej rozprawy „obrońca ten faktycznie bronił [S. Zdziaszka]”.
- 59 Z powyższych rozważań wynika, że sytuacja przedstawia się więc inaczej w zależności od tego, czy dotyczy postępowania w pierwszej instancji, czy postępowania odwoławczego przy założeniu, że sprawa była w postępowaniu odwoławczym rozpoznawana merytorycznie.

- 60 Zanim sąd odsyłający zwróci się do wydającego nakaz organu sądowego z pytaniem o wyjaśnienie tej ostatniej kwestii, chce on najpierw ustalić, czy takie postępowanie odwoławcze jest objęte zakresem art. 4a ust. 1 decyzji ramowej 2002/584.
- 61 Sąd odsyłający uważa, że istnieje wiele elementów pozwalających na udzielenie na takie pytanie odpowiedzi twierdzącej.
- 62 W tym względzie sąd odsyłający opiera się na treści tego przepisu, który – według niego – nie ogranicza jego zakresu do postępowania w pierwszej instancji, ponieważ lit. c) i d) tego przepisu wyraźnie odwołują się zarówno do „ponownego rozpoznania sprawy”, jak i do „złożenia odwołania”. W prawie polskim postępowanie odwoławcze oznacza ponowne rozpoznanie sprawy pod względem merytorycznym.
- 63 Ponadto taką wykładnię art. 4a ust. 1 wspomnianej decyzji ramowej potwierdza cel realizowany przez wspomniany przepis, którym jest – zgodnie ze stwierdzeniem Trybunału w pkt 43 wyroku z dnia 26 lutego 2013 r., Melloni (C-399/11, EU:C:2013:107) oraz w pkt 37 wyroku z dnia 24 maja 2016 r., Dworzecki (C-108/16 PPU, EU:C:2016:346) – umożliwienie wykonującemu nakaz organowi sądowemu wydania zezwolenia na przekazanie osoby poszukiwanej pomimo jej nieobecności na rozprawie, w wyniku której wydano orzeczenie wymierzające karę, przy pełnym poszanowaniu prawa do obrony.
- 64 Prawo do obrony stanowi bowiem element składowy prawa do rzetelnego procesu w rozumieniu art. 6 EKPC i art. 47 karty z takim skutkiem, że jeżeli państwo członkowskie ustanowiło postępowanie odwoławcze, ma ono obowiązek czuwania nad tym, by zainteresowany korzystał w jego ramach z podstawowych gwarancji ustanowionych we wspomnianych postanowieniach. O ile zatem zainteresowany może zrezygnować ze swojego prawa do obrony, o tyle zgodnie z orzecznictwem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka nie zmienia to faktu, że sąd karny orzekający ponownie w przedmiocie winy zainteresowanego nie może orzekać bez bezpośredniej oceny dowodów przedstawionych osobiście przez oskarżonego, który zmierza do wykazania, że nie dokonał czynu stanowiącego zarzucane mu przestępstwo. W tej sytuacji sama li tylko okoliczność, że zainteresowany mógł skorzystać z prawa do obrony w postępowaniu w pierwszej instancji, jest zatem niewystarczająca, aby móc stwierdzić zachowanie wymogów art. 6 EKPC i art. 47 karty.
- 65 Chociaż zainteresowany nie stawił się osobiście na rozprawie w toku postępowania odwoławczego i chociaż na etapie apelacji miało miejsce rozpoznanie sprawy co do istoty, skutkujące ponownie skazaniem zainteresowanego lub potwierdzeniem wyroku skazującego wydanego w pierwszej instancji, sąd odsyłający uważa, że zgodnie z celem art. 4a ust. 1 decyzji ramowej 2002/584 postępowanie to wchodzi w zakres stosowania tego przepisu.
- 66 Sąd odsyłający wskazuje jednak, że kilka innych państw członkowskich nie zgadza się z taką wykładnią, gdyż uważają one, jak się wydaje, że postępowanie odwoławcze nie jest w żaden sposób istotne dla celów kontroli, jaką należy przeprowadzić w świetle art. 4a ust. 1 decyzji ramowej 2002/584. Tak więc można utrzymywać, że w przypadku ustalenia, iż prawo do obrony zainteresowanej osoby było w pełni przestrzegane w postępowaniu w pierwszej instancji, zgodnie z zasadą wzajemnego zaufania należy uznać, że wydające nakaz państwo członkowskie nie naruszyło praw podstawowych uznanych w prawie Unii w ramach ewentualnych innych postępowań. Niemniej jednak Trybunał nie rozpatrywał dotychczas tej kwestii.
- 67 W tych okolicznościach rechtbank Amsterdam (sąd rejonowy w Amsterdamie) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

„1) Czy postępowanie

- w ramach którego sąd wydającego nakaz państwa członkowskiego orzeka w przedmiocie połączenia odrębnych kar pozbawienia wolności, na które zainteresowany został już skazany prawomocnymi wyrokami, w jedną karę pozbawienia wolności, lub w przedmiocie zmiany łącznej kary pozbawienia wolności, na którą zainteresowany został już skazany prawomocnym wyrokiem oraz
- w ramach którego sąd nie badał już kwestii winy,

takie jak postępowanie, w wyniku którego wydano »cumulative sentence« [wyrok w sprawie kary łącznej] z dnia 25 marca 2014 r., stanowi »rozprawę, w wyniku której wydano orzeczenie« w rozumieniu zdania wprowadzającego do art. 4a ust. 1 decyzji ramowej [2002/584]?

2) Czy wykonujący nakaz organ sądowy może:

- w przypadku gdy osoba, której dotyczy wniosek o przekazanie, nie stawiała się osobiście na rozprawie, w wyniku której wydano orzeczenie,
- jednakże ani w [europejskim nakazie aresztowania], ani w informacjach uzupełniających, których przedstawienia zażądano na podstawie art. 15 ust. 2 decyzji ramowej [2002/584] wydający nakaz organ sądowy nie podał informacji odnoszących się do możliwości zastosowania jednej lub więcej okoliczności, o których mowa w art. 4a ust. 1 lit. a)–d) decyzji ramowej [2002/584], stosownie do sformułowania opisu jednej lub wielu kategorii z pkt 3 części d) formularza europejskiego nakazu aresztowania,

dojść do wniosku – chociażby z tego tylko powodu – że żadna z przesłanek sformułowanych w zdaniu wprowadzającym art. 4a ust. 1 lit. a)–d) tego przepisu decyzji ramowej [2002/584] nie jest spełniona i odmówić chociażby z tego tylko powodu wykonania [europejskiego nakazu aresztowania]?

3) Czy postępowanie odwoławcze

- które obejmowało rozpoznanie sprawy pod względem merytorycznym i
- w wyniku którego wydano (nowy) wyrok skazujący lub utrzymano w mocy wyrok skazujący wydany w pierwszej instancji,
- gdy [europejski nakaz aresztowania] służy wykonaniu owego wyroku skazującego,

stanowi »rozprawę, w wyniku której wydano orzeczenie« w rozumieniu art. 4a ust. 1 decyzji ramowej [2002/584]?”.

W przedmiocie pilnego trybu postępowania

⁶⁸ Sąd odsyłający wniósł o zastosowanie do niniejszego odesłania pilnego trybu prejudycjalnego przewidzianego w art. 107 regulaminu postępowania przed Trybunałem.

⁶⁹ Na poparcie tego wniosku sąd odsyłający wskazuje, że S. Zdziaszek przebywa w areszcie w Niderlandach w oczekiwaniu na rozpatrzenie wniosku o wykonanie rozpatrywanego europejskiego nakazu aresztowania wydanego wobec niego przez właściwe organy Rzeczypospolitej Polskiej.

- 70 Sąd odsyłający wyjaśnia ponadto, że nie może rozstrzygnąć sprawy w tym zakresie do czasu rozpatrzenia przez Trybunał niniejszego wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym. Udzielenie odpowiedzi przez Trybunał na przedłożone pytanie ma zatem bezpośredni i decydujący wpływ na długość pobytu S. Zdziaszka w areszcie w Niderlandach dla celów ewentualnego przekazania w wykonaniu europejskiego nakazu aresztowania.
- 71 Należy wskazać w pierwszej kolejności, że odesłanie prejudycjalne będące przedmiotem niniejszej sprawy dotyczy wykładni decyzji ramowej 2002/584, która wchodzi w zakres dziedzin objętych częścią trzecią traktatu FUE, w jej tytule V, dotyczącym przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. Może ono w konsekwencji podlegać rozpoznaniu w pilnym trybie prejudycjalnym.
- 72 W drugiej kolejności, co do kryterium dotyczącego pilności, zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału należy uwzględnić okoliczność, że osoba, której dotyczy postępowanie główne, jest obecnie pozbawiona wolności, a jej pozostanie w areszcie zależy od rozstrzygnięcia sporu w postępowaniu głównym (wyrok z dnia 10 listopada 2016 r., Kovalkovas, C-477/16 PPU, EU:C:2016:861, pkt 21 i przytoczone tam orzecznictwo). Ponadto sytuację osoby, której dotyczy sprawa, należy uwzględnić na dzień rozpatrywania wniosku o zastosowanie do odesłania prejudycjalnego trybu pilnego (wyrok z dnia 24 maja 2016 r., Dworzecki, C-108/16 PPU, EU:C:2016:346, pkt 22 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 73 W niniejszym przypadku, po pierwsze, bezsporne jest, że S. Zdziaszek był w tym dniu pozbawiony wolności. Po drugie, jego pozostanie w areszcie zależy od rozstrzygnięcia sporu w postępowaniu głównym, ponieważ zastosowane wobec niego zatrzymanie zostało zarządzone zgodnie z wyjaśnieniami przedstawionymi przez sąd odsyłający w ramach wykonania rozpatrywanego europejskiego nakazu aresztowania.
- 74 W tych okolicznościach na wniosek sędziego sprawozdawcy i po wysłuchaniu rzecznika generalnego w dniu 8 czerwca 2017 r. piąta izba Trybunału postanowiła uwzględnić wniosek sądu odsyłającego o rozpoznanie niniejszego odesłania prejudycjalnego w trybie pilnym.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

W przedmiocie pytań pierwszego i trzeciego

- 75 W pytaniach pierwszym i trzecim, które należy zbadać łącznie, sąd odsyłający zmierza w istocie do ustalenia, czy pojęcie „rozprawy, w wyniku której wydano orzeczenie” w rozumieniu art. 4a ust. 1 decyzji ramowej 2002/584 należy interpretować w ten sposób, że dotyczy ono postępowania odwoławczego lub postępowania dotyczącego zmiany jednej lub kilku orzeczonych wcześniej kar pozbawienia wolności, takiego jak postępowanie, które zakończyło się wydaniem wyroku orzekającego karę łączną, rozpatrywane w sprawie w postępowaniu głównym.
- 76 W celu udzielenia odpowiedzi na tak przeformułowane pytania należy, po pierwsze, przypomnieć, że – jak wynika z pkt 81, 90 i 98 wydanego w tym samym dniu (co niniejszy wyrok) wyroku Tupikas (C-270/17 PPU, EU:C:2017:628) – dla celów stosowania art. 4a ust. 1 decyzji ramowej 2002/584 pojęcie „rozprawy, w wyniku której wydano orzeczenie” należy rozumieć w ten sposób, że dotyczy ono wyłącznie postępowania odwoławczego, w przypadku gdy postępowanie toczyło się w kilku instancjach, w których były wydawane kolejne orzeczenia, przy czym przynajmniej jedno z nich było zaoczne, pod warunkiem, że orzeczenie wydane w wyniku tej instancji postępowania rozstrzyga prawomocnie kwestię winy danej osoby i wymierzonej jej kary, takiej jak kara pozbawienia wolności, po ponownym merytorycznym rozpatrzeniu sprawy, tak pod względem faktycznym, jak i prawnym.

- 77 Prawdą jest, że taki wyrok skazujący co do zasady składa się z dwóch oddzielnych, ale powiązanych ze sobą części, to znaczy orzeczenia o winie i orzeczenia o karze, w niniejszym przypadku karze pozbawienia wolności (zob. podobnie wydany w tym samym wyrok Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, pkt 78, 83).
- 78 Nie zmienia to faktu, że nawet w przypadku gdy – jak w postępowaniu głównym – wymiar orzeczonej kary zostaje zmieniony w późniejszym postępowaniu, wydane w postępowaniu odwoławczym orzeczenie posiadające cechy wymienione w pkt 76 niniejszego wyroku jest istotne dla celów kontroli przeprowadzanej przez wykonujący nakaz organ sądowy zgodnie z art. 4a ust. 1 decyzji ramowej 2002/584.
- 79 Z takich samych powodów, jakie znalazły się w pkt 83 i 84 wydanego w tym samym dniu wyroku Tupikas (C-270/17 PPU, EU:C:2017:628), ostateczne orzeczenie o winie w ramach postępowania odwoławczego wpływa bowiem bezpośrednio na sytuację danej osoby, tym bardziej że stanowi podstawę prawną kary pozbawienia wolności, którą będzie musiała odbyć.
- 80 Dlatego ważne jest, aby zainteresowana osoba mogła w pełni skorzystać ze swojego prawa do obrony, zanim zostanie wydane ostateczne orzeczenie w odniesieniu do jej winy.
- 81 Należy dodać, że jak wynika również z pkt 85 i 86 wydanego w tym samym dniu wyroku Tupikas (C-270/17 PPU, EU:C:2017:628), postępowanie odwoławcze jest tym bardziej decydujące w ramach art. 4a ust. 1 decyzji ramowej 2002/584, że pełna i skuteczna ochrona prawa do obrony na tym etapie postępowania może naprawić ewentualne naruszenie tego prawa na wcześniejszym etapie postępowania karnego.
- 82 W odniesieniu do tego aspektu pytań pierwszego i trzeciego należy zatem uznać, że pojęcie „rozprawy, w wyniku której wydano orzeczenie” w rozumieniu art. 4a ust. 1 decyzji ramowej 2002/584 należy interpretować w ten sposób, że dotyczy ono postępowania odwoławczego prowadzącego do wydania orzeczenia, które po ponownym merytorycznym zbadaniu sprawy, tak pod względem faktycznym, jak i prawnym, prawomocnie rozstrzyga kwestię winy zainteresowanej osoby i wymierza jej karę, taką jak kara pozbawienia wolności, nawet jeżeli orzeczona kara została zmieniona w drodze późniejszego orzeczenia.
- 83 Po drugie, należy ustalić, czy orzeczenie wydane na późniejszym etapie postępowania i zmieniające jedną lub kilka orzeczonych wcześniej kar pozbawienia wolności, tak jak wyrok w sprawie kary łącznej będący przedmiotem sprawy w postępowaniu głównym, może wchodzić w zakres stosowania art. 4a ust. 1 decyzji ramowej 2002/584.
- 84 Jak wynika z akt sprawy przedłożonych Trybunałowi, w pierwszej kolejności taki wyrok, mimo iż zostaje wydany po jednym lub kilku orzeczeniach skazujących zainteresowanego na jedną lub kilka kar, nie wpływa jednak na orzeczenie o winie dokonane przez te wcześniejsze orzeczenia, które w związku z tym stają się prawomocne.
- 85 Następnie taki wyrok zmienia wymiar orzeczonej kary lub kar. Należy zatem odróżnić tego rodzaju środki od środków dotyczących warunków wykonania kary pozbawienia wolności. Z orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka wynika zresztą, że art. 6 ust. 1 EKPC nie znajduje zastosowania do kwestii związanych z warunkami wykonania kary pozbawienia wolności, w szczególności dotyczących warunkowego przedterminowego zwolnienia (zob. podobnie wyrok ETPC z dnia 3 kwietnia 2012 r. w sprawie Boulois przeciwko Luksemburgowi, CE:ECHR:2012:0403JUD003757504, § 87).
- 86 Wreszcie postępowanie prowadzące do wydania orzeczenia, takiego jak wyrok w sprawie kary łącznej będący przedmiotem postępowania głównego, polegający w szczególności na zamianie na jedną nową jednej lub kilku kar orzeczonych wcześniej wobec zainteresowanego, siłą rzeczy oznacza korzystniejszy

dla niego wynik. I tak na przykład wymierzenie łagodniejszej kary może nastąpić po wejściu w życie nowych przepisów przewidujących mniej dotkliwe kary za stwierdzone przestępstwo. Lub też po wydaniu kilku wyroków skazujących, z których każdy przewidywał wymierzenie kary, orzeczone kary mogą zostać połączone w karę łączną, której wymiar jest niższy niż sumowane poszczególne kary z wcześniejszych osobnych orzeczeń.

- 87 W tym względzie z orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka wynika, że gwarancje ustanowione w art. 6 EKPC znajdują zastosowanie nie tylko do stwierdzenia winy, ale również do wymierzenia kary (zob. podobnie wyrok ETPC z dnia 28 listopada 2013 r. w sprawie Dementyev przeciwko Rosji, CE:ECHR:2013:1128JUD004309505, § 23). Tym samym gwarancja rzetelności postępowania oznacza prawo zainteresowanej osoby do wzięcia udziału w rozprawie ze względu na poważne skutki, jakie może to mieć dla wymiaru kary, która zostanie mu wymierzona (zob. podobnie wyrok ETPC z dnia 21 września 1993 r. w sprawie Kremzov przeciwko Austrii, CE:ECHR:1993:0921JUD001235086, § 67).
- 88 Tak jest w przypadku szczególnego postępowania mającego na celu ustalenie kary łącznej, jeśli nie stanowi ono zwykłego czysto formalnego obliczenia arytmetycznego, ale wiąże się ze swobodą oceny przy określaniu wymiaru kary poprzez między innymi uwzględnienie sytuacji lub osobowości zainteresowanego, bądź okoliczności łagodzących lub obciążających (zob. podobnie wyroki ETPC: z dnia 15 lipca 1982 r. w sprawie Eckle przeciwko Niemcom, CE:ECHR:1983:0621JUD000813078, § 77; z dnia 28 listopada 2013 r. w sprawie Dementyev przeciwko Rosji, CE:ECHR:2013:1128JUD004309505, §§ 25, 26).
- 89 Ponadto jest bez znaczenia w tym zakresie, czy właściwy sąd ma możliwość zaostrożenia wcześniej orzeczonej kary (zob. podobnie wyroki ETPC: z dnia 26 maja 1988 r. w sprawie Ekbatani przeciwko Szwecji, CE:ECHR:1988:0526JUD001056383, § 32; z dnia 18 października 2006 r. w sprawie Hermi przeciwko Włochom, CE:ECHR:2006:1018JUD001811402, § 65).
- 90 Z powyższego wynika, że postępowanie prowadzące do wydania wyroku w sprawie kary łącznej, takiego jak wyrok rozpatrywany w postępowaniu głównym, w ramach którego ponownie określa się wymiar orzeczonych wcześniej kar pozbawienia wolności, należy uznać za istotne dla stosowania art. 4a ust. 1 decyzji ramowej 2002/584, jeżeli w tym celu właściwym organom przysługuje swoboda oceny w rozumieniu pkt 88 niniejszego wyroku oraz jeżeli postępowanie kończy się wydaniem orzeczenia rozstrzygającego ostatecznie kwestię kary.
- 91 Ponieważ rzeczywiście w takim postępowaniu zostaje określony wymiar kary, jaką skazany będzie musiał ostatecznie odbyć, skazany powinien mieć możliwość faktycznego skorzystania z prawa do obrony w celu wywarcia korzystnego wpływu na orzeczenie, jakie zostanie wydane w tym zakresie.
- 92 Okoliczność, że nowa kara jest z założenia korzystniejsza dla zainteresowanego, jest nieistotna, ponieważ wymiar kary nie jest określony z góry, ale zależy od oceny okoliczności danej sprawy przez właściwy organ, natomiast decydujące znaczenie dla zainteresowanej osoby ma właśnie ostatecznie określony wymiar kary, którą ma ona odbyć.
- 93 W świetle wyżej wymienionych względów należy uznać, że w przypadku takim jak będący przedmiotem postępowania głównego, w którym postępowanie odwoławcze, w toku którego sprawa została ponownie rozpoznana pod względem merytorycznym, zakończył się wydaniem orzeczenia ostatecznie rozstrzygającego kwestię winy danej osoby i w konsekwencji wymierzające jej karę pozbawienia wolności, której wymiar został jednak zmieniony w drodze kolejnego orzeczenia wydanego przez właściwy organ korzystający w tym zakresie ze swobody oceny, określającego ostatecznie karę, oba te orzeczenia powinny zostać uwzględnione na potrzeby stosowania art. 4a ust. 1 decyzji ramowej 2002/584.

- 94 Jak wynika odpowiednio z pkt 76–80 i 90–92 niniejszego wyroku, istotne jest bowiem zagwarantowanie przestrzegania prawa do obrony zarówno w przypadku orzeczenia o winie, jak i ostatecznego wymierzenia kary, i kiedy obie te kwestie – zresztą ściśle ze sobą powiązane – zostają rozdzielone, ostateczne orzeczenia wydane w tym zakresie powinny na równi stanowić przedmiot kontroli wymaganej przez wspomniany przepis. Celem tego przepisu jest bowiem wzmocnienie praw procesowych zainteresowanych osób, zapewniając jednocześnie przestrzeganie ich podstawowego prawa do rzetelnego procesu (zob. podobnie wydany w tym samym dniu wyrok *Tupikas*, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, pkt 58, 61–63) i – zgodnie ze stwierdzeniem zawartym w pkt 87 niniejszego wyroku – wymogi te dotyczą zarówno orzeczenia o winie, jak i określenia kary.
- 95 Taka wykładnia nie powoduje zresztą żadnych praktycznych niedogodności, ponieważ – jak wskazał rzecznik generalny w pkt 55 swojej opinii – załączony do decyzji ramowej 2002/584 formularz jednolitego wzoru europejskiego nakazu aresztowania wymaga udzielenia informacji dotyczących obu tych kwestii. W związku z tym powyższa wykładnia nie utrudnia zadania wydającemu nakaz organowi sądowemu.
- 96 Biorąc pod uwagę wszystkie powyższe rozważania, na pytania pierwsze i trzecie należy odpowiedzieć, że pojęcie „rozprawy, w wyniku której wydano orzeczenie” w rozumieniu art. 4a ust. 1 decyzji ramowej 2002/584 należy interpretować w ten sposób, iż dotyczy ono nie tylko instancji postępowania, w wyniku której wydano orzeczenie w postępowaniu odwoławczym, jeżeli w orzeczeniu tym – po przeprowadzeniu ponownego badania sprawy pod względem merytorycznym – prawomocnie rozstrzygnięto kwestię winy danej osoby, ale dotyczy także następującego po niej postępowania – takiego jak to, w wyniku którego wydano wyrok orzekający karę łączną w sprawie w postępowaniu głównym – zakończonego wydaniem orzeczenia zmieniającego w ostateczny sposób wymiar pierwotnie orzeczonej kary w zakresie, w jakim organ, który wydał to ostateczne orzeczenie, korzystał w tym względzie z pewnej swobody oceny.

W przedmiocie pytania drugiego

- 97 W pytaniu drugim sąd odsyłający zmierza w istocie do ustalenia, czy decyzję ramową 2002/584 należy interpretować w ten sposób, że zezwala ona wykonującemu nakaz organowi sądowemu na odmowę wykonania europejskiego nakazu aresztowania wyłącznie z tego powodu, że ani załączony do tej decyzji ramowej formularz sporządzony zgodnie z jednolitym wzorem europejskiego nakazu aresztowania, ani informacje uzupełniające uzyskane od wydającego nakaz organu sądowego na podstawie art. 15 ust. 2 wspomnianej decyzji ramowej nie dają wystarczających podstaw do tego, aby organ ten mógł stwierdzić istnienie jednej z sytuacji określonych w art. 4a ust. 1 lit. a)–d) tejże decyzji ramowej.
- 98 W celu udzielenia pomocnej odpowiedzi na to pytanie należy przypomnieć, że kontrola wymagana przez art. 4a ust. 1 decyzji ramowej 2002/584 powinna co do zasady dotyczyć ostatecznej instancji postępowania, w toku którego sprawa była rozpatrywana pod względem merytorycznym i które doprowadziło do prawomocnego skazania danej osoby (zob. podobnie wydany w tym samym dniu wyrok *Tupikas*, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, pkt 81, 90, 91). W konkretnej sytuacji będącej przedmiotem analizy w ramach odpowiedzi udzielonej na pytania pierwsze i trzecie, w której wymiar początkowo orzeczonej kary został zmieniony ostatecznie w ramach nowego postępowania, w którym organowi sądowemu przysługiwała swoboda oceny, oba te postępowania mają znaczenie w tym zakresie zgodnie z pkt 93, 94 i 96 niniejszego wyroku.
- 99 W związku z tym wydający nakaz organ sądowy jest zobowiązany przedstawić informacje określone w art. 8 ust. 1 decyzji ramowej 2002/584 właśnie w odniesieniu do pierwszego postępowania lub, w razie potrzeby, w odniesieniu do obu tych postępowań.

- 100 Wynika z tego, że na potrzeby stosowania art. 4a ust. 1 tej decyzji ramowej wykonujący nakaz organ sądowy powinien na podobnej zasadzie ograniczyć kontrolę do postępowań określonych w poprzednim punkcie.
- 101 Zważywszy na system ustanowiony we wspomnianym przepisie oraz zgodnie z dalszą jego treścią, wykonujący nakaz organ sądowy może odmówić wykonania europejskiego nakazu aresztowania wydanego w celu wykonania kary lub środka zabezpieczającego polegającego na pozbawieniu wolności, jeśli dana osoba nie stawiała się osobiście na rozprawie, w wyniku której wydano orzeczenie, chyba że w europejskim nakazie aresztowania stwierdza się, że zostały spełnione przesłanki ustanowione w lit. a), b), c) i d) tego przepisu.
- 102 I tak, jeżeli jest stwierdzone istnienie jednej z okoliczności określonych we wspomnianych lit. a)–d), wykonujący nakaz organ sądowy jest zobowiązany do wykonania europejskiego nakazu aresztowania, pomimo nieobecności danej osoby na rozprawie, w wyniku której wydano orzeczenie (zob. podobnie wydany w tym samym dniu wyrok Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, pkt 50, 55, 95).
- 103 Gdyby ów organ uznał, że nie posiada wystarczających informacji pozwalających na należyte podjęcie decyzji o przekazaniu osoby, której dotyczy wnioski, powinien skorzystać z art. 15 ust. 2 decyzji ramowej 2002/584, zwracając się do wydającego nakaz organu sądowego o bezzwłoczne przekazanie informacji uzupełniających, które uważa za niezbędne do podjęcia decyzji o przekazaniu.
- 104 W przypadku gdyby na tym etapie wykonujący nakaz organ sądowy nadal nie uzyskał wymaganych gwarancji w odniesieniu do przestrzegania prawa do obrony danej osoby w toku właściwego postępowania, organ ten może odmówić wykonania europejskiego nakazu aresztowania.
- 105 Wspomniany organ nie tylko nie może bowiem dopuścić do naruszenia praw podstawowych, ale zgodnie z art. 15 ust. 2 decyzji ramowej 2002/584 powinien również zapewnić zachowanie terminów ustalonych w art. 17 tejże decyzji ramowej w celu podjęcia decyzji w sprawie europejskiego nakazu aresztowania, w związku z czym nie można wymagać, aby ponownie korzystał ze wspomnianego art. 15 ust. 2 (zob. podobnie wyrok z dnia 5 kwietnia 2016 r., Aranyosi i Căldăraru, C-404/15 i C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, pkt 97).
- 106 Należy jednak podkreślić w tym kontekście, że art. 4a decyzji ramowej 2002/584 przewiduje fakultatywną podstawę odmowy wykonania europejskiego nakazu aresztowania, a przypadki określone w ust. 1 lit. a)–d) wspomnianego artykułu mają stanowić wyjątki od tej fakultatywnej podstawy odmowy uznania (zob. podobnie wydany w tym samym dniu wyrok Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, pkt 50, 96).
- 107 W tych okolicznościach Trybunał wyjaśnił już wcześniej, że wykonujący nakaz organ sądowy może, nawet po stwierdzeniu, że dana sytuacja nie mieści się w zakresie tych wyjątków, uwzględnić inne okoliczności pozwalające mu na upewnienie się, że przekazanie zainteresowanego nie prowadzi do naruszenia jego prawa do obrony (zob. podobnie wyrok z dnia 24 maja 2016 r., Dworzecki, C-108/16 PPU, EU:C:2016:346, pkt 50, 51).
- 108 Tym samym decyzja ramowa 2002/584 nie stoi na przeszkodzie temu, aby wykonujący nakaz organ sądowy upewnił się co do przestrzegania prawa do obrony osoby, której to dotyczy, w sposób należyty uwzględniając wszystkie okoliczności zawisłej przed nim sprawy, włącznie z posiadanymi przezeń informacjami.
- 109 W świetle powyższych rozważań na pytanie drugie należy odpowiedzieć, że decyzję ramową 2002/584 należy interpretować w ten sposób, że w przypadku gdy zainteresowany nie stawiał się osobiście w toku postępowania lub, w danym przypadku, postępowań właściwych dla zastosowania art. 4a ust. 1 tej decyzji ramowej oraz gdy ani informacje zawarte w formularzu sporządzonym zgodnie z jednolitym wzorem europejskiego nakazu aresztowania, załączonym do wspomnianej decyzji ramowej, ani

informacje uzyskane na podstawie art. 15 ust. 2 tej samej decyzji ramowej nie dostarczają elementów wystarczających do ustalenia, czy zachodzi jedna z sytuacji, o których mowa w art. 4a ust. 1 lit. a)–d) decyzji ramowej 2002/584, wykonujący nakaz organ sądowy może odmówić wykonania europejskiego nakazu aresztowania.

- 110 Niemniej jednak ta decyzja ramowa nie uniemożliwia temu organowi uwzględnienia wszystkich okoliczności charakteryzujących rozpatrywaną przez niego sprawę w celu upewnienia się, czy w toku właściwego postępowania lub właściwych postępowań przestrzegano prawa zainteresowanego do obrony.

W przedmiocie kosztów

- 111 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (piąta izba) orzeka, co następuje:

- 1) Pojęcie „rozprawy, w wyniku której wydano orzeczenie” w rozumieniu art. 4a ust. 1 decyzji ramowej Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi, zmienionej decyzją ramową Rady 2009/299/WSiSW z dnia 26 lutego 2009 r., należy interpretować w ten sposób, że dotyczy ono nie tylko instancji postępowania, w wyniku której wydano orzeczenie w postępowaniu odwoławczym, jeżeli w orzeczeniu tym – po przeprowadzeniu ponownego badania sprawy pod względem merytorycznym – prawomocnie rozstrzygnięto kwestię winy danej osoby, ale dotyczy także następującego po niej postępowania – takiego jak to, w wyniku którego wydano wyrok orzekający karę łączną w sprawie w postępowaniu głównym – zakończonego wydaniem orzeczenia zmieniającego w ostateczny sposób wymiar pierwotnie orzeczonej kary, w zakresie, w jakim organ, który wydał to ostateczne orzeczenie, korzystał w tym względzie z pewnej swobody oceny.
- 2) Decyzję ramową 2002/584, zmienioną decyzją ramową 2009/299, należy interpretować w ten sposób, że w przypadku gdy zainteresowany nie stawił się osobiście w toku postępowania lub, w danym przypadku, postępowań właściwych dla zastosowania art. 4a ust. 1 tej decyzji ramowej, ze zmianami, oraz gdy ani informacje zawarte w formularzu sporządzonym zgodnie z jednolitym wzorem europejskiego nakazu aresztowania, załączonym do wspomnianej decyzji ramowej, ani informacje uzyskane na podstawie art. 15 ust. 2 tej samej decyzji ramowej, ze zmianami, nie dostarczają elementów wystarczających do ustalenia, czy zachodzi jedna z sytuacji, o których mowa w art. 4a ust. 1 lit. a)–d) decyzji ramowej 2002/584, ze zmianami, wykonujący nakaz organ sądowy może odmówić wykonania europejskiego nakazu aresztowania.

Niemniej jednak ta decyzja ramowa, ze zmianami, nie uniemożliwia temu organowi uwzględnienia wszystkich okoliczności charakteryzujących rozpatrywaną przez niego sprawę w celu upewnienia się, czy w toku właściwego postępowania lub właściwych postępowań przestrzegano prawa zainteresowanego do obrony.

Podpisy